

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Cob/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119255739
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6119255739.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci žalobcu: NK.SERVIS s.r.o., so sídlom Smolník 477, 055 66 Smolník, IČO: 45 656 789, právne zastúpeného: JUDr. Roman Škerlík, advokát, so sídlom Letná 61, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 42109264, proti žalovanému: GP-TRANS, spol. s r.o., so sídlom 065 45 Plavnica 22, IČO: 36 516 732, právne zastúpenému: Peter Farkaš, advokátska kancelária spol. s r.o., so sídlom Puškinova 16, 080 01 Prešov, IČO: 36 855 928, v konaní o zaplatenie 2.483,99 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 5Cb/13/2019-184 zo dňa 04.12.2020, takto jednohlasne

r o z h o d o l :

Mení rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 1.996,49 eur od 25.12.2017 do 09.08.2018, 8 % ročne zo sumy 1.300,- eur od 10.08.2018 do 03.07.2019, 8 % ročne zo sumy 1.000,- eur od 04.07.2019 do 23.09.2019, 8 % ročne zo sumy 600,- eur od 24.09.2019 do 06.11.2019, 8 % ročne zo sumy 300,- eur od 07.11.2019 do 20.01.2020 a náklady spojené s uplatňovaním pohľadávky vo výške 40,- eur, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej zamietavej časti potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 12,5 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „odvolací súd“) žalobu zamietol a vyslovil, že žiadna zo sporových strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca podal na Okresný súd Banská Bystrica návrh na vydanie platobného rozkazu voči žalovanému na zaplatenie sumy 2.483,99 eur s príslušenstvom. Návrh odôvodnil tým, že žalobca na základe dohody so žalovaným poskytol žalovanému prepravné služby, za ktoré vystavil žalovanému Faktúru č. XXXXXX na sumu 1.996,49 eur, splatnú dňa 24.12.2017 a Faktúru č. XXXXXX na sumu 1.183,99 eur, splatnú dňa 29.12.2017. Žalovaný čiastočne uhradil Faktúru č. XXXXXX dňa 10.08.2018 v sume 696,49 eur. Ku dňu podania návrhu žalobca eviduje voči žalovanému pohľadávku v celkovej výške 2.483,99 eur. Žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie dlžných faktúr listom zo dňa 27.11.2018. Nakoľko napriek výzve žalobcu žalovaný doposiaľ neuhradil žalovanú istinu, žiadal, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal mu náhradu trov konania. Okresný súd Banská Bystrica platobným rozkazom sp. zn. 14Up/367/2019 zo dňa 29.04.2019 návrhu žalobcu v celom rozsah vyhovel.

3. Žalovaný v zákonnej lehote podal odpor, ktorý odôvodnil tým, že nárok žalobcu v rozsahu, ako si ho žalobca uplatňuje, neuznáva čo do výšky ani do dôvodu, nestotožňuje sa so skutkovými tvrdeniami žalobcu. Namietal, aby zo strany žalobcu došlo k vykonaniu prepravy spôsobom, ako opisuje žalobca v návrhu na vydanie platobného rozkazu. Popis prepravy, ktorý je špecifikovaný vo faktúrach, nezodpovedá skutočnosti a z tohto dôvodu neuznáva sumu, ktorú si žalobca uplatňuje voči žalovanému v návrhu na vydanie platobného rozkazu. Vo vzťahu k nároku, ktorý si žalobca uplatňuje od žalovaného v tomto konaní, vzniesol námietku premlčania, nakoľko premlčacia doba pri právach z prepravy je jeden rok. Nakoľko žalovaný neuznáva pohľadávku žalobcu čo do dôvodu a do výšky, žiadal aby súd vo veci nariadil pojednávanie.

4. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 1 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 1 ods. 2, § 261 ods. 1, § 610, § 625 ods. 1, 2, § 387 ods. 1, § 397, § 323 ods. 1, 2, § 407 ods. 3 a § 756 všetko Obchodného zákonníka s tým, že podľa článku 1 ods. 1 Vyhlášky č. 11/1975 Zb. o Dohovore o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (CMR) (ďalej len "Dohovor CMR"), tento Dohovor sa vzťahuje na každú zmluvu o preprave zásielok za odplatu cestným vozidlom, ak miesto prevzatia zásielky a predpokladané miesto jej dodania, ako sa uvádzajú v zmluve, ležia vo dvoch rôznych štátoch, z ktorých aspoň jeden je zmluvným štátom tohto Dohovoru. Toto ustanovenie platí bez ohľadu na trvalé bydlisko a štátnu príslušnosť strán.

5. S poukazom na čl. 32 ods. Dohovoru CMR a vzhľadom na to, že žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku uplatneného žalobcom, sa musel súd prvej inštancie v prvom rade zaoberať otázkou, či je nároku žalobcu premlčaný. Obchodnoprávny vzťah vzniknutý medzi sporovými stranami na základe objednávky prepravy a jej uskutočnenia spadá pod právnu úpravu Dohovoru o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (CMR), ktorý je potrebné považovať za lex specialis k právnej úprave obsiahnutej v Obchodnom zákonníku, pretože sa jednalo o medzinárodnú cestnú nákladnú dopravu, keď miesto prevzatia zásielky a miesto jej dodania ležia v rôznych štátoch, keďže preprava bola realizovaná na trase: S. - S. B., teda z L. do P. D..

6. Dohovor CMR, ktorý obsahuje osobitnú právu úpravu premlčania CMR v čl. 32, má prednosť pred právnou úpravou uvedenou v Obchodnom zákonníku (§ 756 ObZ). Podľa čl. 32 Dohovoru CMR sa práva premlčujú za 1 rok a v prípade úmyslu alebo takého zavinenia, ktoré sa podľa práva súdu, na ktorom sa právna vec prejednáva, považuje za rovnocenné s úmyslom, je premlčacia lehota trojročná. Z čl. 32 ods. 1 Dohovoru CMR vyplýva, že úprava premlčacej lehoty sa vzťahuje na všetky nároky z prepráv podľa tohto Dohovoru CMR a nielen na nároky, ktoré sú v tomto Dohovore výslovne upravené, teda i na zaplatenie ceny z vykonanej prepravy, i keď tento nárok v Dohovore CMR nie je upravený. Jednoročná premlčacia lehota začína plynúť uplynutím troch mesiacov odo dňa uzavretia prepravnej zmluvy, pričom deň, ktorým premlčacia lehota začala plynúť sa do premlčacej lehoty nepočíta.

7. V prejednávanej veci si žalovaný objednal u žalobcu prepravné služby objednávkou č. X/XXXX-M. zo dňa 14.11.2017, a na jej základe žalobca realizoval pre žalovaného dve prepravy, a to prvú prepravu v období od 20.11.2017 do 24.11.2017, za ktorú žalovanému vystavil Faktúru č. XXXXXX na sumu 1.996,49 eur a druhú prepravu v období od 27.11.2017 do 29.11.2017, za ktorú mu vystavil Faktúru č. XXXXXX na sumu 1.183,99 eur. Žalovaný pred podaním žaloby uhradil žalobcovi 696,49 eur a po podaní žaloby 1.300,- eur, obidve uvedené sumy žalobca započítal na úhradu Faktúry č. XXXXXX. Súčet oboch žalovaným zaplatených súm zodpovedá sume vyúčtovanej vo Faktúre č. XXXXXX, t. j. 1.996,49 eur (696,49 eur + 1.300,- eur). Keďže žalobca zobral žalobu v časti o zaplatenie 1.300,- eur späť, prvoinštančný súd rozsudkom č. k. 5Cb/13/2019-135 zo dňa 28.02.2020 konanie vo vzťahu k uvedenému nároku žalobcu (1.300,- eur) zastavil a v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť.

8. Voči plneniu z faktúry č. XXXXXX na zaplatenie sumy 1.183,99 eur vzniesol žalovaný námietku premlčania s poukazom na čl. 32 Dohovoru CMR. V zmysle uvedeného ustanovenia v prípade nároku z prepráv plynie jednoročná premlčacia lehota, ktorá začína po uplynutí 3 mesiacov odo dňa uzavretia prepravnej zmluvy. Uvedená pohľadávka žalobcu (na zaplatenie sumy 1.183,99 eur) vznikla na základe objednávky prepravy zo dňa 14.11.2017 a bola vykonaná v dňoch 27.11.2017 do 29.11.2017. Súd prvej inštancie za to, že vo vzťahu k uvedenému nároku žalobcu premlčacia lehota začala plynúť odo dňa nasledujúceho po uplynutí trojmesačnej lehoty odo dňa uzavretia prepravnej zmluvy, uzatvorenej dňa 27.11.2017, ktorým dňom došlo k započatiu tejto prepravy, teda k akceptácii objednávky žalovaného (zo dňa 14.11.2017) žalobcom. Jednoročná premlčacia lehota v zmysle čl. 32 Dohovoru CMR tak začala

plynúť (odo dňa nasledujúceho po uplynutí 3-mesačnej lehoty odo dňa uzavretia prepravnej zmluvy) dňa 28.02.2018 a uplynula dňa 28.2.2019. Žalobca svoj nárok na zaplatenie žalovanej sumy uplatnil na súde až dňa 25.03.2019, t. j. po uplynutí tejto doby. Nakoľko žalovaný v konaní právne relevantným spôsobom vzniesol námietku premlčania, žalobcovi v danej situácii nebolo možné premlčané právo priznať.

9. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalobcu, že žalovaným realizované platby v sume 696,49 eur pred podaním žaloby sumy 1.300,- eur po podaní žaloby je potrebné považovať za uznanie dlhu podľa § 407 ods. 3 ObZ a že účinky uznania záväzku platbami, ktoré žalovaný uskutočnil, je potrebné vzťahovať na obe faktúry (XXXXXX a XXXXXX), pretože sa týkajú toho istého záväzku žalovaného, z toho istého právneho titulu. Súd má za to, že ak sa plnenie poskytuje po častiach, premlčacia doba začína plynúť samostatne, inými slovami povedané, každé z čiastkových plnení má svoj samostatný právny osud, premlčuje sa samostatne a samostatne sa aj posudzuje (porov. rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 14.12.2006 sp. zn. 33 Odo 52/2005). Ak teda žalovaný realizoval v prospech žalobcu platbu 696,49 eur a následne aj ďalšie 4 platby v celkovej sume 1.300,- eur, je možné tieto platby považovať za uznanie záväzku žalovaného vo vzťahu k Faktúre XXXXXX (vystavenej na sumu 1.996,49 eur, ktorá bola teda uhradená v celom rozsahu), avšak tieto čiastkové plnenia žalovaným nemožno považovať za uznanie záväzku podľa § 407 ods. 3 ObZ aj vo vzťahu k Faktúre č. XXXXXX, vystavenej na sumu 1.183,99 eur, nakoľko, každá faktúra sa premlčuje samostatne, má svoju samostatnú premlčaciu lehotu.

10. Súd prvej inštancie na základe vyššie uvedených skutočností, citovaných zákonných ustanovení, ako aj vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nárok žalobcu bol uplatnený až po uplynutí premlčacej lehoty a vzhľadom na to, že žalovaný účinne vzniesol námietku premlčania tohto nároku, nemožno ho žalobcovi priznať.

11. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa citovaných ustanovení. Žalobca sa žalobou domáhal celkovo zaplatenia sumy vo výške 2.483,99 eur. V časti o zaplatenie 1.300,- eur zobral žalobu späť z dôvodu, že žalovaný po podaní žaloby mu zaplatil uvedenú sumu, v zmysle § 256 ods. 1 CSP sa zastavenie konania v tejto časti (vzhľadom na správanie sa žalovaného po podaní žaloby) považuje za úspech žalobcu a predstavuje rozsah úspechu v spore 52,34 %. Žaloba bola zamietnutá čo do zaplatenia sumy 1.183,99 eur, ktorá predstavuje 47,66 % žalovanej istiny. Keďže pomer úspechu a neúspechu žalobcu a žalovaného bol takmer rovnaký, nepriznal žiadnej zo strán sporu právo na náhradu trov konania.

12. Proti tomuto rozsudku ako celku podal žalobca včas odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP.

13. V prvom rade žalobca poukázal na to, že súd prvej inštancie rozsudkom zamietol všetky nároky žalobcu, t. j. nielen nárok na zaplatenie zostávajúcej istiny pohľadávky, ale aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky.

14. Žalobca poukázal, že v konaní sa domáhal zaplatenia ceny za vykonanú prepravu, ktorú vyúčtoval Faktúrami XXXXXX a XXXXXX. V prípade Faktúry XXXXXX vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie odplaty vo výške 1.996,49 eur, z ktorej žalovaný do podania žaloby zaplatil žalobcovi sumu vo výške 696,49 eur a žalobca si uplatnil nárok na súde z nezaplátenej faktúry vo výške 1.300,- eur spolu so zodpovedajúcim úrokom z omeškania. Faktúru č. XXXXXX v sume 1.183,99 eur žalovaný neuhradil vôbec, preto si ju spolu s úrokom z omeškania uplatnil v žalobe. Zároveň si žalobca uplatnil nárok na paušálnu náhradu v spojení s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur a nárok na náhradu trov konania. Vzhľadom na vykonané platby žalovaného po podaní žaloby vo výške 1.300,- eur, ktoré žalobca započítal na úhradu Faktúry XXXXXX, zobral žalobca čiastočne žalobu späť tak, že zostal uplatnený nárok na zaplatenie istiny vo výške 1.183,99 eur spolu s úrokom z omeškania, tak ako ho žalobca vyčíslil a tak ako bol pôvodne priznaný výrokom I. a III. rozsudku pre zmeškanie zo dňa 28.02.2020 a ktorý bol zrušený odvolacím súdom. Predmetom ďalšieho konania po rozhodnutí odvolacieho súdu tak bol nielen nárok na zaplatenie zostávajúcej istiny 1.183,99 eur, ale aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, preto súd prvej inštancie pochybil a následne rozsudkom zamietol žalobu, pretože takýmto rozhodnutím súd zamietol žalobu nielen čo do nároku žalobcu na zaplatenie zostávajúcej istiny, ale čo do úrokov z omeškania, nákladov spojených s uplatňovaním pohľadávky.

15. Podľa odvolateľa súd prvej inštancie nepostupoval správne pokiaľ si neujasní, že predmetom ďalšieho konania je nielen nárok na zaplatenie zostávajúcej istiny pohľadávky, ale predmetom konania je aj nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania, nákladov spojených s uplatnením pohľadávky a trov konania.

16. Žalobca považoval za nesprávny názor súdu o premlčaní nároku žalobcu, ktorý súd oprel o čl. 32 Dohovoru CMR. Žalobca mal za to, že ustanovenia Dohovoru CMR o premlčaní sa nemôžu dotýkať nároku žalobcu na zaplatenie ceny za prepravu (prepravné) a v predmetnej veci je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka o premlčaní. Čl. 32 je systematicky zavedený do V. kapitoly Dohovoru CMR, označený ako „reklamácia žaloby“. Vychádzajúc zo systematického výkladu je zrejmé, že práva, ktoré sa majú v zmysle čl. 32 premlčať, sú práva súvisiace so zásielkou, teda nároky súvisiace s jej stratou, poškodením, zničením, nedoručením zásielky a podobne. Účelom kratšej premlčacej doby je predísť tomu, aby sa práva súvisiace so zásielkou uplatňovali po dlhšom čase, čím by došlo k sťaženiu zistenia stavu, v akom bola zásielka doručená, prípadne kde sa po dlhom čase nachádza a podobne. Podľa odvolateľa niet žiadneho logického dôvodu, pre ktorý by mala byť premlčacia doba na zaplatenie odplaty za prepravu skrátená len na jeden rok. Táto skutočnosť je zrejماً aj z toho, že v prípade, ak by sa malo aj na premlčanie práva na zaplatenie odplaty na prepravu vzťahovať ustanovenie čl. 32 Dohovoru CMR, vystáva otázka, kedy by mala začať plynúť takto určená premlčacia doba. Do úvahy by v tomto prípade prichádzala jedine možnosť začatia plynutia premlčacej doby uplynutím troch mesiacov odo dňa uzavretia prepravnej zmluvy. Natíska sa podľa žalobcu otázka, čo v prípade, ak by sa strany dohodli na splatnosti odplaty viac ako 4 mesiace po uzavretí prepravnej zmluvy. V prípade, ak by sa mal uplatniť čl. 32 Dohovoru CMR znamenalo by to, že premlčacia doba by začala plynúť ešte pred splatnosťou záväzku, teda v čase, keď si veriteľ ešte nemohol svoje právo uplatniť na súde (nakoľko záväzok nebol splatný). Tým by bol veriteľ vystavený situácii, kedy si svoj nárok nemôže uplatniť na súde (nakoľko nie je splatný), avšak už plynie premlčacie doba. Takýto stav by bol zjavne neprípustný, z čoho možno vyvodíť jediný záver a sice, že uplatnenie čl. 32 Dohovoru CMR nemožno aplikovať na premlčanie práva a zaplatenie odplaty.

17. Podľa žalobcu buď sa na premlčanie práva žalobcu na prepravné vzťahuje čl. 32 Dohovoru CMR, avšak v tomto prípade aj vrátane trojročnej premlčacej doby pre prípad úmyselného nezaplatenia. Alebo v prípade úmyselného nezaplatenia prepravného nemožno aplikovať Dohovor CMR a potom je potrebné aplikovať ustanovenie Obchodného zákonníka o premlčaní. Nemožno v danom prípade pripustiť názor, že na premlčanie nároku na zaplatenie ceny z prepravy sa vzťahujú ustanovenia Dohovoru CMR, avšak nie ustanovenia Dohovoru CMR o trojročnej premlčacej dobe pre prípad úmyselného nezaplatenia.

18. Pokiaľ sú dôvody, že pod úmyselným zavinením sa podľa CMR myslia iné prípady, než nárok na zaplatenie ceny za prepravu, potom uvedené potvrdzuje názor žalobcu, že ustanovenia čl. 32 Dohovoru CMR o premlčaní sa v skutočnosti týkajú iných nárokov, než je nárok na prepravné. Niet žiadneho dôvodu k tomu, aby sa na nárok na prepravné vzťahoval Dohovor CMR, avšak zároveň boli z jeho aplikácie vyňaté prípady úmyselného nezaplatenia nároku na prepravné.

19. Rovnako za neprávny a riadne neodôvodnený považoval žalobca aj názor súdu o tom, že nepreukázal úmyselné konanie žalovaného, keď žalobca poukázal na to, že žalovaný si prepravu riadne objednal, následne žalovaný obdržal faktúry, žalovaný faktúru riadne zúčtoval a vedie ich vo svojom účtovníctve. Žalovaný faktúry uviedol v kontrolnom výkaze DPH, bol na ich zaplatenie vyzvaný, faktúry do podania žaloby nikdy nenamietal, dokonca ich čiastočne uhradil.

20. Z uvedeného je podľa žalobcu nepochybné, že na strane žalovaného ide o úmyselné konanie, a sice o priamy úmysel. Žalovaný, resp. osoby konajúce v jeho mene chceli spôsobiť následok, ktorý nastal, spočívajúci v nezaplatení faktúry - odplaty žalobcu za vykonanú prepravu. Žalovaný vedel o tom, že je povinný zaplatiť žalobcovi odplatu za vykonanú prepravu a napriek tomu, že žalovaný z doručených faktúr mal nepochybne vedomosť o výške dlžnej sumy, ktorú ani neuhradil, a to ani potom, čo bol na jeho úhradu vyzvaný žalobcom. Žalovaný až do podania odporu nikdy ani len namietal svoju povinnosť zaplatiť dlžné faktúry žalobcovi, hoci mal tieto faktúry k dispozícii. Nemožno preto podľa žalobcu mať žiadnu pochybnosť o tom, že na strane žalovaného ide o úmyselné konanie, nie o nedbanlivosť.

21. Keďže žalovaný faktúry uviedol v kontrolnom výkaze DPH, niet pochyb o tom, že žalovaný vedel o svojej povinnosti zaplatiť žalobcovi cenu za prepravu. Ak žalovaný uviedol faktúry žalobcu vo

svojom kontrolnom výkaze, tak vo vzťahu k finančnej správe tvrdí, že došlo k zdaniteľnému plneniu. Je preto vylúčené, že by žalovaný konal z nedbanlivosti. Žalovaný po celú dobu konanie neuviedol žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné čo i len hypoteticky predpokladať, že došlo k jeho nedbanlivostnému konaniu a nie k úmyselnému nezaplateniu dlžných faktúr. Naopak, žalovaný tým, že faktúry nikdy nevrátil, vystavené faktúry nerozporoval, ba dokonca ich aj čiastočne uhradil, faktúry riadne zúčtoval, čím si nepochybné znížil svoj daňový základ ako daň z príjmu, tak aj dane z pridanej hodnoty, jednoznačne potvrdil, že išlo o úmyselné konania. Preto ak by bolo dôvodné aplikovať ustanovenia Dohovoru CMR o premlčaní nároku žalobcu, potom jednoznačne išlo o úmyselné konanie na strane žalovaného, na ktoré je potrebné aplikovať trojročnú premlčaciu dobu, a teda nemohlo dôjsť k premlčaniu práva žalobcu ani vo vzťahu k Faktúre č. XXXXXX. Záver súdu o tom, že by žalobca nepreukázal úmyselné zavinenie na strane žalovaného je navyše podľa žalobcu nepreskúmateľným.

22. Za nesprávne považuje žalobca aj názor súdu o tom, že realizované platby v sume 696,49 eur pred podaním žaloby a v sume 1.300,- eur po podaní žaloby nemožno považovať za uznanie dlhu podľa § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka vo vzťahu k Faktúre č. XXXXXX, ale že účinky uznania záväzku možno priznať takýmto platbám len vo vzťahu k Faktúre č. XXXXXX, keď žalovaný pred podaním žaloby vykonal jednu úhradu v sume 696,49 eur a po podaní žaloby uskutočnil ďalšie 4 úhrady, spolu v sume 1.300,- eur, teda žalovaný doposiaľ uhradil 1.996,49 eur, ktorá suma bola započítaná na úhradu Faktúry č. XXXXXX, keď faktúry ako účtovný doklad nie sú samé o sebe právnym titulom vzniku záväzku. V tomto konkrétnom prípade vznikol záväzok žalovaného z dohody uzatvorenej so žalobcom, pričom žalovaný vystavil dňa 14.11.2017 objednávku s predmetom plnenia „preprava na trase S. - S. B.“ v sume 2,34 eur/t s termínom realizácie november - december 2017. Žalobca túto objednávku akceptoval, čo potvrdil vykonaním požadovaného plnenia a následne vystavením faktúr. Preto niet sporu o tom, že medzi žalobcom a žalovaným vznikla dohoda, ktorá predstavuje právny titul vzniku záväzku žalovaného, na základe ktorého je žalovaný povinný plniť. Obe faktúry majú ten istý právny titul, teda vychádzajú z tej istej zmluvy (dohody) - objednávky vystavenej žalovaným a akceptovanej žalobcom, vzťahujú sa na to isté plnenie za obdobie uvedené v objednávke a dohodnutej cene. Teda žalovaný doposiaľ vykonaným dokazovaním uznal svoj záväzok zaplatiť žalobcovi odmenu za prepravu, ktorú si objednal objednávkou. Obe faktúry vniesol žalovaný do svojho účtovníctva, uviedol ich v kontrolnom výkaze DPH a neurobil žiaden úkon voči žalobcovi, ktorým by svoj záväzok namietal. Je teda nepochybné, že žalovaný vykonanou úhradou 10.08.2018 uznal svoj záväzok voči žalobcovi v celom rozsahu, ako to vyplýva z Faktúry č. XXXXXX a XXXXXX, pričom žalovaný tento svoj záväzok doposiaľ riadne a včas neuhradil. Svoje konanie žalovaný zdupľoval aj následnými úhradami. Preto účinky uznania záväzku platbami, ktoré žalovaný doposiaľ uskutočnil, je podľa žalobcu potrebné vzťahovať na obe faktúry, nakoľko sa týkajú toho istého záväzku žalovaného z toho istého právneho titulu. Žalovaný svojim správaním po tom, čo mu boli faktúry doručené jednoznačne potvrdil, že voči faktúram nemal žiadne námietky, uznával ich a svoje námietky začal žalovaný prezentovať až po tom, čo si žalobca uplatnil svoj nárok na súde. Pritom žalovaný v rozpore so svojimi tvrdeniami uvádzanými v odpore, kde namietal základ nároku, vykonal aj následne ďalšie platby, čím len potvrdil dôvodnosť nároku žalobcu.

23. Vzhľadom na uvedené žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a priznal mu právo na náhradu trov konania.

24. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu mal za to, že z jeho strany neboli produkované argumenty, v dôsledku ktorých by bolo možné očakávať zmenu rozsudku v jeho prospech, a to ani čiastočne. Čo sa týka skutkovej stránky veci, súd prvej inštancie v ods. 11 rozsudku vyčerpávajúcim spôsobom pomenoval skutkové východiská a vzťahy, ktoré boli medzi stranami sporu podstatné a relevantné pre rozhodnutie vo veci samej. Žalovaný mal za to, že súd prvej inštancie zodpovedal všetky nastolené otázky a na konkrétne zistené skutkové predpoklady aplikoval dopadajúce právne normy, to všetko v ods. 12 a nasl. rozsudku. Konkrétne, za podstatné považoval vyjadriť sa k 23 bode rozsudku. Kde súd prvej inštancie zodpovedal aplikačné predpoklady pre vyhlášku 11/1975 Zb., keď v tejto súvislosti dal do pozornosti aj obsah ods. 27 rozsudku, kde súd prvej inštancie zdôraznil potrebu a správnosť aplikácie jednoročnej premlčacej lehoty v zmysle osobitnej úpravy podľa CMR. Rovnako tak za podstatný odkaz považoval žalovaný obsahové znenie ods. 30. Navyše, súd prvej inštancie tieto svoje úvahy v tejto časti rozsudku podporil aj rozhodnutím najvyššieho súdu ČR, v konaní sp. zn. 33Odo 52/2005 zo dňa 14.12.2006. V neposlednom rade je to aj obsahové znenie ods. 31 rozsudku, kde súd prvej inštancie dal odpoveď na to, prečo sú nesprávne úvahy žalobcu o tom, že na vec mala byť aplikovaná trojročná premlčacia doba, a to z dôvodu nepreukázania úmyselného jednania na strane

žalovaného. V tejto časti rovnako tak súd prvej inštancie podporil svoje úvahy rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne.

25. Záverom žalovaný v rámci svojho procesného návrhu žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

26. Žalobca vo svojom následnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k jeho odvolaniu zotrval na podanom odvolaní s tým, že žalovaný vo svojom vyjadrení vôbec nereaguje na odvolaciu argumentáciu žalobcu, keď súd prvej inštancie si zjavne neuvedomil, že svojim výrokom o zamietnutí žaloby zamietol nárok žalobcu nielen čo do zostávajúcej istiny, ale aj čo do celého príslušenstva pohľadávky, k čomu nebol daný žiaden dôvod. Uvedené pochybenie súdu prvej inštancie nie je možné napraviť rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým by došlo k zmene napádaného rozsudku, nakoľko by takýmto postupom došlo k porušeniu zásady dvojinstančnosti súdneho konania. Odvolací súd nemôže svojou rozhodovacou činnosťou nahrádzať chýbajúce právne úvahy súdu prvej inštancie. Rozsudkom je preto podľa odvolateľa potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

27. K uvedenému podaniu žalovaný svoje vyjadrenie nepodal.

28. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súd pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383, § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je len z časti dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky tak pre čiastočné potvrdenie rozhodnutia (§ 387 ods. 1, § 390 CSP), ako aj pre jeho čiastočnú zmenu (§ 388, § 390 CSP).

29. Na základe vykonaného dokazovania nebol sporný skutkový stav, na základe ktorého si žalovaný dňa 14.11.2017 objednal u žalobcu vykonanie prepravy na trase S. - S. B., ako ani to, že na základe tejto objednávky žalobca vykonal žalovanému prepravu v období od 20.11.2017 do 24.11.2017, za čo vystavil žalovanému Faktúru č. XXXXXX na sumu 1.996,49 eur, a v období od 27.11.2017 do 29.11.2017, za čo vystavil žalovanému Faktúru č. XXXXXX na sumu 1.183,99 eur. Rovnako tak neboli sporné úhrady žalovaného zo dňa 10.08.2018 v sume 696,49 eur, t. j. ešte pred podaním žaloby na súd s tým, že pred podaním žaloby žalovaný uhradil ešte sumu 1.300,- eur, čo v celosti zodpovedá Faktúre č. XXXXXX, ako aj vyjadreniu žalobcu, ktorý uviedol, že uvedené platby započítal na úhradu tejto faktúry a v tejto časti zobrať späť. Žalobca však trval na nároku, ktorý vyúčtoval žalovanú Faktúru č. XXXXXX vo výške 1.183,99 eur, ako aj na zaplatení úroku z omeškania z uhradenej Faktúry č. XXXXXX, a to z celej vyúčtovanej sumy touto faktúrou vo výške 1.996,49 eur, odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúry, t. j. odo dňa 25.12.2017 do prvej čiastočnej úhrady, t. j. do 09.08.2018 a následne z jednotlivých zostatkov neuhradených súm až do ich úplnej úhrady, t. j. zo sumy 1.300,- eur od 10.08.2018 do 03.07.2019, zo sumy 1.000,- eur od 04.07.2019 do 23.09.2019, zo sumy 600,- eur od 24.09.2019 do 06.11.2019 a zo sumy 300,- eur od 07.11.2019 do 20.01.2020, kedy došlo k úplnej úhrade Faktúry č. XXXXXX. Zároveň žalobca žiadal úhradu nákladov spojených s uplatňovaním pohľadávky vo výške 40,- eur.

30. S poukazom na uvedené preto niet žiadneho dôvodu k tomu, aby súd prvej inštancie zamietol tento návrh žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania z uhradenej faktúry spolu s úhradou nákladov žalobcu spojeným s uplatnením pohľadávky, keď navyš súd prvej inštancie uviedol v odôvodnení svojho rozsudku, že nárok na zaplatenie istiny, od ktorej si žalobca odvodzoval svoj nárok na zaplatenie úroku z omeškania nebol premlčaný už aj s poukazom na platby žalovaného, čo správne považoval súd prvej inštancie za uznanie záväzkového vzťahu k tejto Faktúre č. XXXXXX. Pokiaľ teda súd prvej inštancie týmto platbám priznal účinky uznania záväzku vo vzťahu k Faktúre č. XXXXXX, nerozhodol správne, ak zamietol nárok žalobcu na úrok z omeškania z dôvodu oneskorenej úhrady tejto faktúry. Rovnako tak

nesprávne súd prvej inštancie rozhodol, keď nepriznal žalobcovi nárok na zaplatenie nákladov spojených s uplatňovaním pohľadávky vo výške 40,- eur. Napokon ani žalovaný nárok žalobcu v tejto časti nijako nerozporoval, preto odvolací súd postupom podľa § 388 čiastočne zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že priznal žalobcovi nárok na úhradu z omeškania z dôvodu oneskorenej úhrady Faktúry č. XXXXXX zo dňa 10.08.2018 z celej sumy odo dňa nasledujúceho po splatnosti tejto faktúry postupne podľa jednotlivých úhrad žalovaného až do úplného zaplatenia, t. j. do 20.01.2020.

31. Nedôvodným je však odvolanie v tej časti rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorej zamietol nárok žalobcu na zaplatenie jeho nároku, ktorý vyfakturoval Faktúrou č. XXXXXX na sumu 1.183,99 eur ako premlčaného, keď ako to vyplýva z čl. 1 Dohovoru o prepravnej zmluve v medzinárodnej nákladnej cestnej doprave, tento sa vzťahuje na každú zmluvu o preprave zásielok za odplatu cestným vozidlom, ak miesto prevzatia zásielky a predpokladané miesto dodania, ako sa uvádza v zmluve, ležia v dvoch rôznych štátoch, z ktorých aspoň jeden je zmluvným štátom tohto Dohovoru. Toto ustanovenie platí bez ohľadu na trvalé bydliská štátnu príslušnosť strán. Ako vyplýva z citovaného ustanovenia, súd prvej inštancie správne pri posúdení právneho vzťahu medzi účastníkmi konania postupoval v súlade s uvedeným dohovorom, nakoľko prevzatie zásielky a odovzdanie zásielky bolo na území dvoch štátov tak, ako to má na mysli vyššie uvedený Dohovor, kde len na otázky, ktoré nie sú upravené v dohovore sa bude aplikovať v ust. § 610 a nasl. Obchodného zákonníka, prípadne ďalšie ustanovenia Obchodného zákonníka. Rovnako tak je nepochybné, že v čl. 32 ods. 1 je uvedené za akých okolností dôjde k premlčaniu nároku z práv, na ktoré sa vzťahuje tento Dohovor, ktoré sa premlčujú za jeden rok. Len v prípade úmyslu, alebo takého zavinenia, ktoré sa podľa práva súdu, na ktorom sa právna vec prejednáva, považuje za rovnocenné s úmyslom, je premlčacia doba trojročná.

32. Je nepochybné, že medzi účastníkmi konania došlo k právnemu vzťahu, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia Dohovoru o preprave v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave. Rovnako aj odvolací súd je toho názoru, že na vzťahy účastníkov sa z tohto dôvodu vzťahuje i čl. 32 ods. 1 tohto Dohovoru, podľa ktorého sa nároky z prepráv premlčujú za jeden rok a iba v prípade úmyslu alebo takého zavinenia, ktoré sa podľa práva súdu, na ktorom sa právna vec prejednáva, považuje za rovnocenné s úmyslom je premlčacia doba trojročná. Pokiaľ žalobca tvrdil, že žalovaný vedel o tom, že je povinný zaplatiť žalobcovi odplatu za vykonanú prepravu, a ak žalovaný vo svojom kontrolnom výkaze tvrdí, že došlo k zdaniateľnému plneniu, tak je vylúčené, že žalovaný konal z nedbanlivosti, a preto sa na nárok žalobcu vzťahuje trojročná premlčacia lehota podľa Dohovoru, respektíve štyorročná premlčacia lehota podľa Obchodného zákonníka. S takýmto názorom odvolateľa nie je možné súhlasiť. V predmetnej veci nemožno mať za to, že na takýto vzťah účastníkov konania, keď je možné aplikovať čl. 32 ods. 1, veta druhá Dohovoru, teda, že nezaplatenie odplaty za vykonanú prepravu je potrebné považovať za úmysel, keď táto druhá veta sa vzťahuje na také úkony účastníkov zmluvy, ktoré bezprostredne súvisia so samotným vykonaním prepravy, a to ako napríklad strata zásielky, respektíve poškodenie zásielky, nie však nezaplatenie samotnej odplaty za vykonanie prepravy.

33. Žalobca argumentoval tým, že v prípade, aby sa strany dohodli na splatnosti odplaty viac ako 3 mesiace od uzatvorenia prepravnej zmluvy, a v prípade, ak by sa mal aplikovať čl. 32 Dohovoru CMR znamenalo by to, že premlčacia doba by začala plynúť ešte pred splatnosťou záväzku, teda v čase, keď vedel, že nemohol svoje právo uplatniť. Odvolací súd k tomu uvádza, že obdobná situácia by bola aj vtedy, ak by sa strany dohodli na splatnosti odplaty viac ako 3, respektíve 4 roky, tzn. až po dobe premlčania, ktorú uvádzal žalobca, kedy by taktiež premlčacia doba začala plynúť ešte pred splatnosťou záväzku, a teda by podľa argumentácie žalobcu na danú vec nebolo možné aplikovať ani trojročnú premlčaciu dobu v zmysle čl.32 ods. 1, druhá veta, respektíve štyorročnú premlčaciu lehota podľa Obchodného zákonníka. K uvedenému odvolací súd uvádza, že dátum splatnosti záväzku vyplývajúci z Dohovoru o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (CMR), nie je v tomto Dohovore kogentne upravený, a teda podlieha zmluvnej voľnosti strán. Je viac ako zjavné, že pri primeranej opatrnosti v obchodnom styku by žiaden dopravca na takúto úpravu splatnosti svojej pohľadávky nepristúpil.

34. Rovnako tak pokiaľ žalobca argumentoval systematickým výkladom a tým, že z neho je zrejmé, že práva, ktoré sa majú v zmysle čl.32 premlčať, sú práva súvisiace so zásielkou na nároky súvisiace so stratou a poškodením, zničením, nedoručením zásielky a podobne. Odvolací súd k uvedenému dodáva, že niet žiadneho dôvodu takto reštriktívne obmedziť práva súvisiace so zásielkou, ktoré by sa nemali

vzťahovať priamo na jej prepravu, ale len na jej nedoručenie, respektíve poškodenie, ale je jednoznačne a je to aj ustálené rozhodovacou praxou, že tento Dohovor sa vzťahuje aj na samotnú prepravu zásielok.

35. Z tohto dôvodu je potrebné v predmetnej veci aplikovať čl. 32 bod 1, veta prvá Dohovoru, podľa ktorého začala premlčacia doba plynúť uplynutím 3 mesiacov odo dňa uzavretia predmetnej prepravnej zmluvy, uzavretej dňa 27.11.2017, premlčacia doba tak začala plynúť dňom 27.02.2018 a uplynula dňa 27.02.2019. Dňom 28.02.2019 tak podľa názoru odvolacieho súdu bol nárok žalobcu premlčaný. Vzhľadom na to, že žalobca si uplatnil nárok z predmetnej prepravnej zmluvy dňa 25.03.2019, teda po uplynutí premlčacej lehoty a žalovaný riadne vzniesol v priebehu konania námietku premlčania, správne súd prvej inštancie žalobu v tejto časti zamietol.

36. Záverom odvolací súd k odvolacej argumentácii žalobcu, podľa ktorého čiastočné úhrady žalovaného pred, alebo po podaní žaloby možno považovať za uznanie celého dlhu, t. j. vrátane tej časti, na ktorú žalobca vystavil Faktúru č. XXXXXX, odvolací súd uvádza, že touto faktúrou ako aj faktúrou, ktorá bola v celosti žalovaným uhradená (XXXXXX) boli vyfakturované prepravy, ktoré boli vykonané v rozdielnych dňoch (prvá od 20.11.2017 do 24.11.2017 - Faktúra č. XXXXXX, druhá v období od 27.11.2017 do 29.11.2017 - Faktúra č. XXXXXX). Preto, keď žalovaný uhradil v celom rozsahu prvú splatnú faktúru a ani čiastočne v poradí druhú splatnú faktúru, nemožno z tohto konania žalovaného vyvodiť, že tým uznal svoj záväzok aj vo vzťahu k tejto neuhradenej faktúre.

37. Z dôvodu, že došlo k čiastočnej zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie, musel odvolací súd rozhodnúť o náhrade trov celého (prvoinštančného aj odvolacieho) konania, a to v súlade s § 396 ods. 1, v spojení s § 262 ods. 1, § 255 ods. 1, 2 a § 256 ods. 1 CSP. Žalovaný procesne zaviniť zastavenie konania v časti o zaplatenie istiny 1.300,- eur, a to svojimi oneskorenými úhradami po podaní žaloby. Rovnako tak žalovaný bol procesne neúspešný v časti priznaných úrokov z omeškania za oneskorenú úhradu Faktúry č. XXXXXX, ktoré po ich kapitalizácii predstavujú sumu 221,89 eur. Preto bol žalobca úspešný v časti o zaplatenie istiny vo výške 1.300,- eur + úrokov z omeškania vo výške 221,89 eur a neúspešný v časti o zaplatenie istiny vo výške 1.183,99 eur, ktorú súd zamietol. Z uvedeného vyplýva pomer úspechu žalobcu 56,25 eur, a úspechu žalovaného vo výške 43,75 eur. Preto súd zaviazal žalovaného na náhradu trov konania žalobcovi podľa pomeru úspechu v spore vo výške 12,5 %. Ich kvantifikáciu realizuje súd prvej inštancie postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

38. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).